ÚTITÁRS

MAGYAR EVANGÉLIUMI LAP · LII. ÉVFOLYAM · 2008/6. SZÁM · DECEMBER 7.

Igehirdetés magyarul – a világ minden táján

Diaszpórakonferenciát tartottak Budapesten

A magyarországi református konvent meghívására, a Magyarországi Evangélikus Egyház részvételével 2008. november 17–18-án diaszpórakonferencia zajlott Budapesten. A konferencia befejezéseként a világon szétszórt magyar nyelvű református egyházak és gyülekezetek – közöttük a nyugat-európai református egyházak és gyülekezetek képviselői – a Kárpát-medencében élő anyaegyházak vezetőivel közös nyilatkozatot fogalmaztak meg, melyet az alábbiakban röviden összefoglalunk.

A diaszpórában élő szolgatársak „küldetésüket az egyetemes egyház szolgálatának tekintik", hiszen „az evangéliumot magyar nyelven hirdetik"... Ez az anyaegyházakkal azonos szolgálat szükségessé teszi a diaszpórában élők és az anyaegyházak közötti partneri kapcsolat létrehozását s a kapcsolattartásnak minden részletre kiterjedő kidolgozását. Erre nemcsak a missziói parancsból fakadó küldetésünk kötelez, de a nagyvilágban szétszórt híveink elvárása is, akik szétszórtságban, „diaszpórában élnek, dolgoznak, tanulnak, s egy más kultúrában is meg kívánják tartani hitüket, anyanyelvüket, s hagyományaikhoz, történelmükhöz ragaszkodnak egy más környezetben is. A lelkiség és protestáns hagyományaink építése, ápolása szempontjából a diaszpórában a folyamatos lelkipásztori jelenlét kívánatos."

Az eleven kapcsolathoz szükséges egy közös bizottság létrehozása, amely a kölcsönös tájékoztatás szolgálatát végzi. Ám szükséges az anyaegyházak segítsége is a diaszpórában lévő lelkészi állások betöltésében, a misszió esetleges új szolgálati helyeinek kijelölésében. Ugyanakkor elengedhetetlen a lelkészek státusának, illetve nyugdíjjogosultságának rendezése is. A konferencia fontosnak tartja, hogy az anyaegyházak a külföldre készülő „ösztöndíjas diákokat készítsék fel kisegítő gyülekezeti szolgálatra, mérlegeljék a diaszpórában eltöltött gyakorlati év elismerését", s ünnepek alkalmával kisegítőket küldjenek a szolgálatok ellátására. Ugyancsak kéri a konferencia – többek között – a diaszpórában élő egyházak és gyülekezetek sajátos szempontjainak figyelembevételét az egyházi sajtó munkájában.

A „vasfüggöny" évtizedei alatt nem volt, nem lehetett élő összeköttetés a diaszpórában élő gyülekezetek és az anyaegyházak között. Az előző esztendők olykor tétova próbálkozásai után ez az együttlét volt az első határozott lépés a szükséges kapcsolat megvalósítása felé. A hat hónap alatt felálló közös testület feladata lesz az imént ismertetett ajánlásokban megfogalmazott minden szükséges és fontos lépés megtétele. Kérjük és várjuk mindehhez Urunk jóváhagyó áldását!

Id. Zászkaliczky Pál
nyugalmazott lelkész,
a Maek főtitkára

Megváltásra várva

Az Egyesült Államokban a közelmúltban lezajlott választási kampány során igen feltűnő volt, hogy az utóbb megválasztott elnökkel, *Barack Obamával* kapcsolatban milyen gyakran használtak újságírók, kommentátorok olyan kifejezéseket, melyeket máskor csak biblikus környezetben hallunk. Jelentős magazinok címlapján olvashattunk „az új messiásról", a „megváltásra váró amerikaiakról". A gazdasági válság kibontakozása nyomán még több ilyen retorikai fordulatot hallottunk – lám a bajban hogy felerősödik a mégoly istentagadó politikusoknak a transzcendencia iránti fogékonysága!

Obama elnök lett, a világ legerősebb országának első számú vezetője. Ő az első színes bőrű elnök, ami önmagában is különös jelentőséget kölcsönöz személyének. A választás előtt sokan hitték, hogy a rejtőzködő rasszizmus miatt a közvélemény-kutatási adatok nem megbízhatóak. Sokan emlékeztek még *Bradley* Los Angeles-i fekete bőrű polgármester-jelölt esetére, aki nagy arányban vezetett a közvélemény-kutatások szerint, de a választást végül is elbukta. Mint tudjuk, Barack Obama elsöprő győzelmet aratott, Amerika újra a tolerancia és persze a korlátlan lehetőségek hazájaként szerepelhet a közbeszédben.

Míg az Egyesült Államokban a néhány évtizede még széles körben elterjedt előítéletesség látványos vereséget szenvedett, a dunaszerdahelyi stadionban szlovák rendőrök alaposan elvertek jó néhány magyar nemzetiségű szurkolót. Az okok máig nem világosak, s ha esetleg el is fogadjuk, hogy a Trianon előtti Magyarország térképének látványa nem tölti el parttalan lelkesedéssel a szlovák hatóságokat, ennek érzékeltetésére közismerten vannak humánusabb módszerek is, mint a rohamrendőrök gumibotja.

Szomorúan kell megállapítanunk, hogy mindez egy európai uniós tagállamban történik, azok után, hogy csatlakozásunkkor számtalanszor elmondtuk: az unió jogrendje kellő biztonságot ad és garanciát teremt a kisebbség jogainak érvényesüléséhez. Persze azok a honfitársaink is sokat ártanak az ügynek, akik mindenféle egyenruha-paródiában átmasíroznak az Ipoly szlovákiai oldalára, és nagy adag olajat öntenek a tűzre. Ennek ellenére sem lehet kétoldalú felelősségről beszélni, hiszen míg Magyarországon egy elszigetelt szélsőséges csoport provokál, a határon túl a kormánykoalíció egyik tagja uszít, a rendőrség pedig brutálisan botoz.

A két ország viszonya nagyon rég nem volt ilyen feszült. Ez a magyarországi evangélikusoknak különösen fájó, hiszen tudjuk, hogy a hazai lutheránusság szlovák anyanyelvű, gyökerű is. A szlovák püspökök mérsékletre intő nyilatkozatára méltó, szintén békéltető választ adtunk *(lásd alább),* hangsúlyozva, hogy mindent megteszünk a békesség érdekében. Tudjuk persze, hogy kis egyházunk szava alig hallatszik a vértolulásos hangzavarban. Ennek ellenére nagyon fontos, hogy aki hall minket, az tudja: a Jézus születésének megünneplésére készülő keresztények bíznak a viszonyok jobbra fordulásában.

Már-már közhely: Amerika túl messze van. Az előítéletesség nálunk még a mindennapok része, az etnikai ellentétek – úgy tűnik – még jó ideig megmaradnak régiónkban. A karácsonyi betlehemekre tekintve azonban a jól ismert alakokban igen színes kis csapatot fedezhetünk fel. A szent család, a pásztorok mellett ott vannak a háromkirályok, köztük Boldizsár, a „szerecsen király".

Mi nem keverjük össze, nem ő a messiás, hanem az a kisded, akinek a csodálatában eggyé válunk. Feketék, fehérek, magyarok, szlovákok. Kinek-kinek a saját anyanyelvén kell hallgatnia és megszívlelnie Pál szavait: *„Krisztusban tehát nincs zsidó, sem görög, nincs szolga, sem szabad..., mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban."* (Gal 3,28)

Az ünnepre készülődve talán azok is fogékonyabbá válnak az apostol szavaira, akiket egyébként nem vagy csak ritkán szólít meg az evangélium szava. Ebben bízva kívánok az *Útitárs* olvasóinak áldott ünnepet és boldog új évet!

Prőhle Gergely

KÖZÉP-EURÓPAI ÉLETUTAK 3.

Békéscsabától Londonig

Ha arra a kérdésre kellene válaszolnunk, hogy mi köti össze a canterburyi érseket a Magyar Köztársaság elnökével, alighanem tanácstalanul néznénk magunk elé. Akik ismerik *Pátkai Róbertet,* talán könnyebben megválaszolhatnák a találós kérdést: mindkét méltóság érdemkereszttel tüntette ki az Angliában élő evangélikus lelkészt. Az alábbiakban ő idézi fel eddigi életútját.

Németh László az élet szokásos kerülőjének nevezi a születés és a halál közötti időt. E „kerülő" kezdete esetemben 1930. december 2. A hetvennyolcadik kanyar után nyilvánvaló, hogy az út végéhez közeledem. És ezt nem rezignáltan, szomorúan mondom, mert – Isten látja lelkem – soha nem féltem a haláltól. Persze nem tudom megítélni, talán vállalni sem az akkori magamat, de reménykedem abban, hogy az evangéliumi tartalom, amely keresztségem óta a konfirmációmon és az ordináción át hordozott, elég erőt ad majd ahhoz, hogy az „átmenetet" szívesen várjam. Valahogy úgy, ahogyan erről *Szabó József* néhai püspök írt egyik versében: „Külső ember vénülése, / Belső ember épülése, / Isten elé készülése, / Boldog hazaérkezése."

Nos, mi is fért bele az én eddigi „kerülőmbe"? A harmincas évek rossz gazdasági viszonyai, majd a háború viszontagságai ellenére is boldognak mondhatom a gyermekkoromat. Szűkebb pátriámból, Békéscsabáról 1940-ben Erdélybe, Szászrégenbe kerültem szüleimmel és két fiatalabb testvéremmel. Apám új állása kényelmes életet biztosított a családnak 1944 őszéig, a háború ottani befejezéséig. Akkori életemet máig hatóan három tényező határozta meg a család természetes befolyásán túl: az egyházi közösség, a cserkészet és a leventemozgalom.

1945 szeptemberében visszatelepültünk Békéscsabára. Itt érettségiztem 1949-ben a korábbi evangélikus, majd államosított gimnáziumban. Időközben családi tragédiát jelentett, hogy szüleim elváltak, mi hárman édesanyánknál maradtunk. Ezt követően felvételt nyertem a Szegedi Orvostudományi Egyetemre.

Folytatás a 2. oldalon

A szlovákiai evangélikus püspöki kar levele

Tisztelt szlovákiai állampolgárok, testvéreim!
Nyugtalanítanak bennünket azok a szélsőséges megnyilvánulások, amelyek kedvezőtlenül befolyásolják a szlovák és a magyar nemzethez tartozók viszonyát. Ezért azzal a felhívással fordulunk önökhöz, hogy ítéljék el önök is a nemzetiségi gyűlölködés megnyilvánulásait, a radikalizmust, ne engedjenek a provokációknak, és ne csatlakozzanak a negatív érzések kinyilvánításához.

Felszólítunk minden jó érzésű embert, hogy cselekedjen a keresztyén elvek, a szeretet és igazság szellemében, igyekezzen a jó viszonyok megőrzésén a nemzetek és nemzetiségek között a Szlovák Köztársaságban és a jószomszédi viszonyok megtartásán a Magyar Köztársasággal.

A Szlovákiai Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház Püspöki Karának nevében
Milos Klátik *egyetemes püspök s. k.*

Pozsony, 2008. november 7.

Nyilatkozat a szlovák–magyar viszonyról

A Magyarországi Evangélikus Egyház elnöksége és püspöki tanácsa – egyetértve a Szlovákiai Evangélikus Egyház Püspöki Karának nyilatkozatával – aggodalommal figyeli a szlovák–magyar viszonyban tapasztalható ellentétek újabb kiéleződését. Mivel a magyarországi evangélikusok jelentős része szlovák nemzetiségű, a szlovákiai evangélikusok között pedig nagy számban találunk magyar anyanyelvűeket, a Magyarországi Evangélikus Egyház különösen is érdekelt abban, hogy ne terheljék ellentétek a két nemzet viszonyát. Éppen ezért elítéljük az elmúlt időszak szélsőséges megnyilvánulásait, elvárjuk a hatóságoktól, hogy az elkövetőket felelősségre vonják, és mindent tegyenek meg annak érdekében, hogy a felebaráti szeretet és az Európai Unió tagállamaiban követendő normák érvényre jussanak.

A Magyarországi Evangélikus Egyház elnöksége és püspöki tanácsa
Ittzés János *elnök-püspök,* Gáncs Péter *püspök,* dr. Fabiny Tamás *püspök,*
Prőhle Gergely *országos felügyelő*

Budapest, 2008. november 10.

ÉRDEKESSÉGEK A NAGYVILÁGBÓL

Amikor a karácsonyt betiltották

„No persze, az ateisták!” – gondoljuk rögtön. Pedig tévedünk: az ateistáknak (akár Keleten, akár Nyugaton) semmi problémát nem okozott karácsony megünneplése, sőt: nagy erőbedobással és leleményességgel láttak hozzá. Hiszen nem kellett mást tenniük, mint előhalászni a régi szokások kellékesládájából Keleten a Télapót, Nyugaton Karácsonyapót, aki prémes bundában, rénszarvasok által húzott szánkón vagy helikopteren megérkezve buzdítja mind a szocialista, mind a konzumtársadalom tagjait az ajándékozásra, a víg ünneplésre. Hol itt a probléma? A zsibongó csillogásban, „a család ünnepén” ki gondol még a világ Megváltójának eljövetelére?

De ha nem az ateisták, akkor kik tilthatták meg karácsony ünneplését? Az előzőeket figyelembe véve logikus a következtetés: a *puritánok,* mégpedig Angliában, *Oliver Cromwell* kormányzása alatt. 1642 és 1652 között számos rendeletet adtak ki, amellyel betiltották úgy a karácsonyi istentiszteleteket, mint az ünneplést. Cromwell törvényhozó puritánjai szemében karácsony hivatalosan a *legnagyobb istentelenségnek* számított: szerintük az ünnep emberi találmány, amely régi pogány szokásokon és hiedelmeken alapul a Biblia helyett, és pazarlásban, eszem-iszomban, hazárdjátékokban és koldulásban csúcsosodik ki. Emellett szigorú protestánsokként az ünneplést – amelyben szerintük túl nagy szerep jut Máriának – mint pápista szokást is elítélték.

Amint Angliában a protektorátus után újra király került a trónra, rögtön visszaállították karácsony ünnepnapját. A szigorú protestáns Skóciában ez körülményesebb volt.

Bár a skót reformátor, *John Knox* már a 16. században eltörölte karácsonyt mint pápista ünnepet, döntése sok helyütt ellenkezést váltott ki, és nem egy lelkész tartott karácsonyi istentiszteletet; közülük sokakat elbocsátottak, bebörtönöztek vagy száműztek. Vagy kétszáz éven át nem volt hivatalos ünnep Skóciában a karácsony, és csak a 19. század közepén békült ki a skót egyház a népi tradícióval, jóllehet az ünnep megtartása még 1953-ban is vita tárgya volt.

Amerikába a kivándorló puritánok („pilgrim fathers”) vitték át a karácsonyellenességet. 1659-ben Connecticut és Massachusetts államban – Cromwellék mintájára – betiltották az ünnepet, sőt még a tradicionális ételeket is. Bár öt évvel később megszüntették a tilalmat, 1681-ben egy kormányzó csak katonai kísérettel mert elmenni a karácsonyi istentiszteletre, 1706-ban Bostonban pedig beverték egy anglikán templom ablakait a karácsonyi istentisztelet alatt. Ezen a helyzeten csak a 19. századi német és ír nagy bevándorlóhullám változtatott, amely végleg meghonosította karácsony megünneplését.

Vajon mi mit ünneplünk karácsonykor?

R. K.

KÖZÉP-EURÓPAI ÉLETUTAK 3.

Békéscsabától Londonig

Folytatás az 1. oldalról

Meg sem kezdett orvosi karrieremnek az vetett véget, hogy hitoktatóm (korábbi cserkészparancsnokom) egy evangélizációs alkalomra hívott azzal, hogy jöjjek felügyelni kamaszkorú fiúkra. Vállaltam, nem is sejtve, hogy ez a hét életem irányváltoztatásának ideje is lesz. Hazatérve, katolikus anyám egyetértésével és támogatásával, jelentkeztem a soproni evangélikus teológiai fakultásra. Máig is vallom, hogy a megtérés, vagyis az, hogy valakinek a szívében Jézus megszületik, úgy történik, mint Urunk inkarnációja. Emberen keresztül, Szentlélek által.

Az ötéves tanulmányi idő alatt megéltük, hogy a fakultás a határsávból Pestre költözött, valamint hogy az egyház és a teológia vezetésében is erős politikai balratolódás ment végbe. Néhány hónappal a teológiára kerülésem után meghalt édesanyám; hárman, testvérek elvesztettük a legdrágábbat, egyedüli támaszunkat. Tanulmányaim folytatásához *Kemény Lajos* püspökhelyettestől és *Karner Károly* dékántól segélyt kaptam, és a békéscsabai gyülekezet öt éven át havi száz forint támogatásban részesített.

1954 júniusában *Dezséry László* püspök avatott lelkésszé, és a Pest megyei Irsára nevezett ki esperességi segédlelkésznek *Válint János* esperes mellé. Itt ért 1956-ban a magyar forradalom és szabadságharc, melynek személyesen engem érintő vonatkozása az lett, hogy megválasztottak az albertirsai forradalmi tanács, majd később Cegléden a járási forradalmi bizottság elnökévé. E két „hivatal” eredményezte végül azt is, hogy elhagytam Magyarországot. November elején Bécsen keresztül Angliába kerültem az Irsán megismert *Válint Zsókával;* Londonban 1957 januárjában házasságot kötöttünk.

1957 elejétől hét éven keresztül csak magyarul szolgáltam. Ez az időszak a menekülttáborok látogatásának, az Angliai Magyar Evangélikus Egyház megszervezésének és az angol nyelv tanulásának időszaka volt. 1964 márciusában azután megválasztottak London egyetlen (!) angol nyelvű evangélikus gyülekezetébe lelkésznek. A magyar nyelvű gyülekezet pásztorolását majd negyven éven keresztül „szabad” időmben, térítés nélkül végeztem. Emellett közel két évtizeden át heti rendszerességgel szerkesztettem a *Lutheran Hour* amerikai evangélikus rádiómisszió adásait.

Hálás vagyok Urunknak, hogy adott erőt a tevékenységhez, melyhez mindkét gyülekezetben nagyszerű segítőket is kaptam. E vonatkozásban hálával és szívesen említem meg feleségemet, Zsókát, aki lemondott gyógyszerészi állásáról, hogy gyermekeinknek mindig segítségükre legyen, és engem a gyülekezetek szolgálatában támogasson.

Ez idő alatt az Anglikán Egyházzal – korábban aligha tapasztalt – komoly kapcsolat alakult ki. Meghívásomra először látogatta meg az evangélikusokat a canterburyi érsek *Robert Runcie* személyében. Ez Luther születésének ötszázadik évfordulója alkalmából történt, 1983 novemberében. A Runcie-t követő érsek, *George Carey* 1998-ban Szent Ágoston-kereszttel tüntetett ki – mint nem anglikánt elsőként –, jóllehet azért, mert az anglikán és a lutheránus egyházak közötti jó viszony kialakításában szerepet vállaltam.

A Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközössége (KÉMELM) 1957–58-ban formálta és töltötte meg tartalommal a szervezet kontúrjait. A munkaközösségnek alapító tagja, az első három évtizedben titkára, ügyvezető elnöke, majd elnöke lettem. Szolgálatunkat mindig a hazai egyház iránti szeretet motiválta, még akkor is – sőt talán éppen akkor leginkább –, amikor esetenként kritikát fogalmaztunk meg.

Alighanem mindannyian tudnánk példákat felhozni arra, hogy egészen máshol kötöttünk ki, mint ahova készültünk. Viszont ilyenkor is a Krisztus-követés következményével kell számolni, azaz vállalni az adott helyzetet. Valahogy úgy, ahogyan a próféták tanácsolták sorstársaiknak a babiloni fogság idején: építsetek házat, rendezkedjetek be, éljétek hiteteket, tartsátok meg szokásaitokat! Ez a gondolkodás határozta meg mind a korábban külföldre kerültek, mind pedig a velem együtt Nyugatra jöttek életét.

Meghatározta, de úgy, hogy mi sem szűntünk meg „Jeruzsálem” felé tekinteni, azaz hazánkat és egyházunkat nem felejtettük el. A távolság és a határok ellenére is mindig részei maradtunk. Érzésben, tudatban, teológiai gondolkodásban.

Pátkai Róbert

ÚTITÁRSUNK, A BIBLIA

A leghűségesebb pásztor ígérete

Zakariás próféta könyve

A próféta neve azt jelenti: „akiről az Úr megemlékezett”. Mégis tanácstalanok lennénk, ha a személyét csak a neve alapján szeretnénk azonosítani. Csak az *Ótestámentum* legalább harminc Zakariás nevű emberről tudósít, a legkülönbözőbb élethelyzetekben. Sőt a Zakariásokból még az *Újtestámentumnak* is jutott: Keresztelő János édesapját is így hívták (Lk 1,15).

Szerencsénkre a mi Zakariásunk még az apja, Berekjá és nagyapja, Iddó nevét is közli. Igaz, hogy Ezsdrás 5,1 őt nem Berekjá, hanem Iddó fiának nevezi, de ennél sokkal fontosabb az, hogy a Babilonba deportáltak hazatérése utáni időben említi őt, mint aki Haggeus prófétával együtt az Isten házának újjáépítése idején *„prófétált a Júdában és Jeruzsálemben levő zsidóknak”.* Maga a próféta is segítségünkre siet, hogy a történelemben el tudjuk helyezni őt. Könyvét ugyanis így kezdi: *„Dárius uralkodásának második esztendejében, a nyolcadik hónapban”* lépett fel. Ez a perzsa király Kr. e. 521–486 között uralkodott, második éve tehát Kr. e. 520 volt. Sőt 7,1-ben Zakariás még pontosabb időadatot közöl: *„Dárius király uralkodásának negyedik évében, a kilencedik hónapnak, a Kiszlév hónapnak negyedik napján”* (tehát Kr. e. 517 novemberében) hallotta meg az Úr hirdetendő szavát. Ezt pedig még egy történelmi eseménnyel is összekapcsolja: akkor jött egy küldöttség Bételből, hogy Jeruzsálemben kérdezzék meg az Urat (7,1–3).

Volt egy egyházatya, aki Zakariás könyvét „a tizenkét kispróféta leghosszabbjának és leghomályosabbjának” nevezte *(Jeromos).* Pedig könyvét egyértelműen két nagyobb részre lehet felosztani. Az első nyolc fejezet igen eleven hangú, s érezteti, hogy a próféta a látomásait milyen hevességgel élte át. Szavain áttűz Istennek az Izraelt megtartó hűségébe és a róla való gondoskodásába vetett hite. Jeruzsálemet félti, és mindenekelőtt a templom építésének ügyét viseli a szívén. Hogy azonban helyreálljon Isten és a népe közötti jó viszony és egyezség – s ezt nem hallgatja el! –, a népnek meg kell térnie veszedelembe vezető útjáról. Isten mindent megtesz, hogy választottja, Jeruzsálem vigasztalásban részesüljön.

Kutatók már régen megfigyelték, hogy ezek a gondolatok többé-kevésbé hiányoznak a könyv második részéből. A 8–14. fejezetek nemcsak hogy nem tartalmaznak többé időben elhelyezhető eseményeket vagy időpontokat, hanem még népekre is utalnak, amelyek jóval Zakariás után léptek a történelem színpadára. Ugyancsak érdekes, hogy ebben a második részben milyen nagy szerepet kap a Messiás eljövetele, aki – szemben a földiekkel! – a leghűségesebb Pásztor. Sőt vele kapcsolatban kerül elő – ami az első részből teljességgel hiányzott – Istennek a népet tisztító munkája, no és ezzel kapcsolatban az utolsó ítélet fenyegető képe is. Eltűnik a színről Zerubbábel alakja, aki pedig a 4. fejezet nagy víziójában olyan fontos szerepet játszott, és csaknem messiási jelleget viselt.

A két nagy rész egymáshoz való viszonyának a vizsgálatánál azonban sokkal fontosabb, hogy – egy utalástól eltekintve, amelyben *Júdás levelének* 6. verse nem egészen érthetően idézi Zak 3,2-t – csak a könyv második nagy részéből találunk utalásokat vagy idézeteket az *Újtestámentumban.* Mégpedig igen fontos összefüggésben, főleg ami Jézus életét és működését illeti.

Amikor Jeruzsálembe vonul be virágvasárnap, Zakariást idézik az evangélisták: *„Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya! Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas, alázatos, és szamáron ül, szamárcsikó hátán.”* (Zak 9,9; Mt 21,5; Jn 12,15) Júdás ezüstjét is Zakariás említi, amelyet bérként kapott „a legeltetésért”, de amit ő csalódottan az Úr házának kincsei közé dobott (Zak 11,7–13). Amikor pedig Máté evangélista elmondja az Urát eláruló Júdás keserves végét, akkor úgy tudósít, hogy ő is megbánta a tettét, s odadobta a harminc ezüstöt az őt felbujtó főpapok és vének lába elé. Ők azonban – mivel Júdás közben önkezével vetett véget életének – vérdíjat látnak a pénzben, amelyet semmiképpen nem szabad az Úr háza kincsei közé tenni. Megveszik hát rajta *„a Fazekasmezőt az idegenek számára temetőnek”* (Mt 27,3–10). Ezt az esetet még Péter is megemlíti a Mátyás apostollá választása előtt elmondott prédikációjában (ApCsel 1,16–19).

Az utolsó vacsora után Jézus a tanítványaival zsoltárokat énekelve az Olajfák hegyére vonult, és ott közölte velük szomorúan: *„Mindnyájan megbotránkoztok bennem, mert meg van írva: Megverem a pásztort, és elszélednek a juhok.”* (Mk 14,26–27; Mt 26,31) Ez az idézet pedig Zak 13,7-ből való.

S amikor már holtan függött a kereszten, és János evangélista leírja, hogy lábszárcsontjai eltörésére már nem volt szükség, mert egy katona lándzsát döfött az oldalába, hogy meggyőződjék a halál beálltáról, akkor az evangélista rögtön megjegyzi, hogy ezzel is az Írás teljesedett be. A csonttörésre a páska törvényéből idéz (2Móz 12,46), de a lándzsadöfés Zak 12,10-re emlékezteti: *„Rátekintenek arra, akit átdöftek…”* Igen fontos ehhez megjegyezni, hogy a próféta ezt azzal kapcsolatban mondja, amikor *„Dávid házára és Jeruzsálem lakóira”* Isten kiárasztja *„a könyörület és a könyörgés Lelkét”.* Ezzel János is egyet tud érteni, hiszen ő a szenvedő, mégis győztes Messiást hirdeti, aki a halálával mindent elvégzett – éppen a reménytelenek és vigasztalásra szorulók javára!

Zakariás könyve azért érték számunkra, mert ezt az egyetemes Urat és Királyt hirdeti, aki igaz és győztes, ugyanakkor maga szegény és szamárcsikón lovagló. Mégis az egész világ Ura és Megváltója. S mi ebben az általa előre körvonalazott Messiás-képben a názáreti Jézust, a mi Megváltónkat ismerjük fel hálásan.

Gémes István

Jó nekünk itt…?

Egy elmélkedés margójára

Meghatódva és elgondolkozva olvastam az *Útitárs* 2008/4. számában megjelent, *Jó nekünk itt* című cikket *Szűcs Petra* tollából. A cikk rámutat arra az általános emberi hibára, hogy általában jobban szeretünk panaszkodni és elégedetlenkedni, mint felismerni és értékelni életünkben a jelen áldásait. Az elmélkedés az Úrral való közösségben megélt „itt és most" jelentőségére irányítja az olvasó figyelmét.

Ez az írás engem nyár óta foglalkoztat. Talán éppen azért, mert magamra ismertem benne. Nyolc éve teológiai ösztöndíjjal kerültem Norvégiába. Az oslói teológiai fakultás a tanulmányok mellett egy mély barátságot is adott nekem. A barátságból szerelem, majd házasság lett. Ma férjemmel, *Peterrel* és két gyermekünkkel, *Isabelle-lel* és *Nicolasszal* a Drammen- és az Oslo-fjord közé benyúló félszigeten élünk, és végzünk szolgálatot négy helyi gyülekezetben. „Jó nekünk itt most" – akár ezt is mondhatjuk.

Itteni életem során soha nem kérdőjeleztem meg azt a tényt, hogy az Úr vezetett el erre a hideg, fjordokkal átszelt, misztikus északi tájra. Meggyőződésem, hogy az Úr szólt hozzám azon a ködös, lehangoló februári reggelen, amikor először hallottam a teológiai ösztöndíj lehetőségéről az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. Tudom, hogy az Úr mutatta meg az utat abba a gyülekezetbe, ahol a férjemet megismertem, s hogy az Úr erősített meg azon elhatározásomban, hogy az ő szülőföldjén telepedjem le, és ott kezdjük el közös életünket és szolgálatunkat. A számtalan áldás is, amely ezt a közös életutat kíséri, ennek a bizonyítéka.

Vannak azért apró szívfájdalmaim, amelyek az idő múlásával hol felerősödnek, hol elhalványulnak. Az első években az fájt a legjobban, hogy többet nem fogom *Petőfit* és *Aranyt* tanítani. *(A szerző magyar–hittan szakos tanár. – A szerk.)* Hiányzott a fasori gimnázium, egykori iskolám és pályakezdésem színhelyének szellemisége. Gyermekeink születésekor szomorúsággal töltött el, hogy édesanyámék nem kísérhetik figyelemmel e két parányi embercsodának a fejlődését.

Az identitás megőrzése örök téma. Asszimilálódni, elfogadtatni magunkat egy, a mienktől teljesen eltérő, más értékeket képviselő társadalomban, de egyszersmind megőrizni magyarságtudatunkat, a történelem, a kultúra, a nyelv iránti elkötelezettségünket… Az ember olyan görcsösen szeretne „közéjük" tartozni, s mégis olyan büszke éppen arra a különbségre, amely elválasztja őt „tőlük"!

Nem könnyű összecsomagolni és ideiglenesen szögre akasztani azt a tudást és szakmai tapasztalatot, amelyre addigi életpályánk során szert tettünk, s újra elindulni a lépcső legalsó fokáról, a nyelv elsajátításától fölfelé haladva lépésről lépésre. Mostanság azonban mégis a norvég államegyház teológiájának és gyakorlatának változását figyelem a leginkább összeszorult szívvel, vagyis azt a magatartást, amely a multikulturális és vallási sokszínűséget – vagy vallástalanságot – mutató társadalom igényeihez igazodni próbál.

Ennek egyik legszembetűnőbb jele az egyházak és az iskolaügy viszonyának a megváltozása. Mára számos keresztény tradíció – mint például az asztali áldás – éppen az említett okokból szorult ki az iskolák hétköznapi életéből. A minap mesélte a férjem, hogy megkereste őt a helyi iskola igazgatója, és tárgyalásokat kezdeményezett vele arról a kérdésről, hogy az iskolák számára meghirdetett karácsonyi istentiszteleten ne hangozzék el sem az *Apostoli hitvallás,* sem pedig a *Miatyánk.* De számomra éppoly megdöbbentő, hogy egy lelkész egy konfirmációs oktatást bevezető szülői értekezleten elnézést kér e kettő elmondása előtt azoktól, akik nem tartják magukénak hitünk fundamentumát és az Úrtól tanult imádságot. Sőt továbbmegyek: a fiatalok ma már választhatnak egyházi és polgári konfirmáció között!

A liberalizmus szélsőséges megnyilvánulásai szintén a nyugtalanító tényezők közé tartoznak. Egyre jellemzőbb az egyházon belül is, hogy bizonyos szexuális beállítottságú csoportok a Biblia üzenetét megmásítva jogokat követelnek maguknak mind a magánélet, mind pedig a szolgálat terén. A teremtettség az ő megközelítésükben megelőzi a Teremtőt, az ember önös vágyai pedig Isten igéjét. Hol van a határ? Mi jöhet még? Be kell vallanom, hogy nekem ebben a közegben hiányzik az otthoni konzervatív, a tradíciókhoz és az igaz tanításhoz még hűen ragaszkodó egyház gyakorlata.

Hiányok, amelyek panaszra, elégedetlenségre indítanak. Mindenki tud hozni példát erre a saját életéből. Én mégis azt hiszem, hogy ezek a bizonyos hiányok akkor veszik át az irányítást az életünkben, amikor az Úrral való személyes, naponkénti kapcsolatunk meginog. Elmarad az elcsendesedés, az igeolvasás és az imádság. Megjelenik a félelem, az elbizonytalanodás, a sok-sok kérdés jelenlegi élethelyzetünket és egész létünket illetően.

Fájdalommentes élet nincs. A kiábrándultság, elhagyatottság, kirekesztettség, meg nem értettség érzése hozzátartozik ember voltunkhoz. Az Úr Jézus tudja, hogy mit jelent ez, hisz neki is része volt benne. *„…megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett (…); megalázta magát, és engedelmeskedett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig."* (Fil 2,7–8)

Közeledik a karácsony. Vigyük bátran terheinket, életünk kisebbnagyobb szívfájdalmait Isten önzetlen szeretetének szimbólumához, a jászolhoz! Ott fekszik benne a kisded Jézus, Isten Fia, életünk ismerője, a Megváltó. Engedjük, hogy a betlehemi csillag beragyogja az életünket, és így fényforrássá legyen mások számára is! Ez segítsen életünket az áldások, az értékek dimenziójából szemlélni. A szolgálat dimenziójából. Az üdvösség, az örök élet dimenziójából. Áldott karácsonyt!

Holby Tímea

Az élet kenyere

„…meglátogat minket a felkelő fény a magasságból; hogy világítson azoknak, akik sötétségben s a halál árnyékában lakoznak…" (Lk 1,78–79)

A sötétségtől félő vagy az éjszakában eltévedt ember számára felejthetetlen élmény a napkelte. Ízes szavaink csokra bizonyítja a reggel örömét: derengés, hajnalhasadás, felkelő fény, naptámadat. Ez utóbbi szerint a felkelő nap sikeresen „támadja meg", űzi el a sötétséget. Ahogyan egyik adventi énekünk is mondja: „Ó, jöjj, ó, jöjj, Naptámadat, / És hozd vigasztalásodat, / Űzd el a sötét éj ködét, / És vesd el minden félelmét!" (EÉ 133,3)

Jézus fényével bevilágít a mindennapi élet sötét zugaiba. Saját érdekem, hogy segítségével megismerjem önmagamat és környezetemet. Sőt azt is belássam, hogy nincs értelme mentegetőzésnek, tetteim másra hárításának. Ugyanakkor a világosság megszabadít a sötétség rémeitől, a halálfélelemtől, a holnap bizonytalanságától.

Jézus fénye mellett az is kiderül, hogy a sötétségben állandóan veszélyeknek vagyunk kitéve: Jézus hívei nem mentesek a kísértéstől, sőt! Minél közelebb van valaki hozzá, annál inkább ki van téve az ősellenség támadásának. S minél közelebb van Urunk második adventje, annál hevesebben támad az ördög, *„nagy haraggal, mivel tudja, hogy kevés ideje van"* (Jel 12,12). Nem lehetünk eléggé éberek tehát, nem hanyagolhatjuk el a Jézusra figyelést, a buzgó imádságot sem!

Ahogyan a hajnalka virága kinyílik reggelenként, a napraforgó pedig tányérját kelet felé fordítja, úgy forduljon arcunk és szívünk Isten igéjének világossága felé! Akkor még arra is képessé tesz minket, hogy fényét – mint a hold a napét – továbbsugározzuk.

„Az Isten küld testvéreim, tinéktek,
Hogy sugarai eleven tüzét,
Amik Arcáról a szívembe égtek,
Sugározzam csendesen szerteszét.
A testvéreknek, kik az éjben járnak,
Az Isten küldött szentjánosbogárnak."
(Sík Sándor)

Uram! Légy áldott, hogy bevilágítasz életem sötétjébe! Hadd ítéljem el magam is, amit feleslegesnek, károsnak ítélsz! Engedj örülnöm, amikor bocsánatod elűzi belőlem a rosszat, a károsat, a hiábavalót! Segíts, hogy bocsánatod erejével magam is szembeszálljak a rosszal, a kísértéssel, a félelemmel! Mindezek után pedig szentelj meg, hogy legyen fényedből fénysugár az életem! Add meg, hogy a tőled kapott világosság fényénél mások is hazataláljanak hozzád! Ámen.

Zászkaliczky Pál

(Az írás A várakozás megszentelése című, a Harmat Kiadó gondozásában 2005-ben megjelent kötetben olvasható.)

ÚTI-TÁRSALGÓ

Aki a kör négyszögesítésére vállalkozott

Beszélgetés a Károli Gáspár-díjas Cserháti Sándorral

Idén két evangélikus testvérünknek is megadatott, hogy Károli Gáspár-díjban részesüljön. E két ember ugyanabban az esztendőben kezdte el teológiai tanulmányait kerek hatvan évvel ezelőtt. Egyikük lapunk korábbi – harminchat éven át hűséges – szerkesztője, *Gémes István,* másikuk pedig az Evangélikus Hittudományi Egyetem nyugállományú professzora: *idősebb Cserháti Sándor.* Az újszövetségi tudományok doktorát többek között a díjról és az idén megjelent művéről, az *Első korinthusi levélhez* írt kommentárjáról kérdeztem.

– Professzor úr nemrégiben vehette át a Károli Gáspár-díjat. Mit érzett, amikor értesült a kitüntetésről?

– Meglepődtem, nem számítottam rá. Nem voltam „éhes" semmilyen kitüntetésre, hiszen sohasem az emberi elismerés mozgatott, amikor valamit megtettem. Mindig is Isten előtti lelkiismeretem kérdése volt, hogy milyen munkát végzek. De nagyon jólesett, hogy anélkül, hogy bárkinek a kedvét kerestem volna, mégis kitüntetésre érdemesnek találtak. Ez is azt bizonyítja, hogy az evangéliumnak az a formája, amely Pál apostol írásaiban megszólal, visszhangra talál.

– Milyen elvek vezérelték a kommentár megírásakor?

– Arra kell törekednünk, hogy a szöveg a szerzőnek, jelen esetben magának Pál apostolnak a mondanivalóját közvetítse a mai olvasónak. Ehhez viszont arra van szükség, hogy a magyarázó háttérbe szorítsa saját szempontjait, és nyitott legyen a szerző üzenetének befogadására és továbbítására. Mindez csak az eredeti szöveg tudományos vizsgálatával megy, azaz ha igyekezünk abban a korban elhelyezni az írás mondanivalóját, amelyikben megszületett. Ugyanakkor azonban a magyarázónak tekintettel kell lennie a mai olvasó fogalmi világára.

– Mit jelent mindez a gyakorlatban?

– Szeretem ezt a munkát egy zenemű előadójának feladatához hasonlítani, akinek fel kell fognia a mű alkotójának szándékát és közvetítenie kell a hallgatók felé. Ezért kell a tolmácsolásnak is ihletettnek lennie. Ennek megfelelően a magyarázat egy része az eredeti szöveget törekszik megérteni és kibontani az Isten igéje után vágyakozó olvasónak. A magyarázó így valamelyest a kör négyszögesítésére vállalkozik, azaz egyszerre igyekszik megfelelni a tudományosság és az olvasmányosság kritériumának. Konkrétan egyébként eddig két „civilről" tudok, akik végigolvasták a kommentárom: egy kórboncnokról és egy mérnökről.

– Mi lehet a levél legfontosabb üzenete a ma embere számára?

– Olyanokhoz szól, akik már gyülekezetben élik az életüket. Nem olyanokhoz, akik nem tudnak Krisztusról, és nem hisznek benne. Ez tehát nem elsősorban missziói, hanem lelkipásztori levél. Pál tudja, hogy a korinthusi gyülekezet tagjai korántsem tökéletes keresztények, noha éppen ennek a közösségnek volt sajátos vonása, hogy sokan közülük már annak hitték magukat. A levélből az is kitűnhet a mai olvasónak, hogy az élő Jézus Krisztus ugyanolyan közel van hozzá is, mint a levél első olvasóihoz, noha időben sokkal távolabb vagyunk a történeti Jézustól.

– Ön szerint van-e a levélnek olyan vonatkozása, amely segítségünkre lehet karácsony teológiai tartalmának a megértésében?

– Karácsonykor arra emlékezünk, hogy Isten Jézus Krisztus által részt vállal az egyes ember és az egész emberiség sorsának alakításában. A *Korinthusi levél* minden sora arról tanúskodik, hogy az a Jézus Krisztus, aki része lett életünknek, jelen van a gyülekezetben a hirdetett ige és a szeretet cselekedetei által.

– Végül egy kicsit személyesebb kérdés: hogyan emlékezik vissza gyermekkora karácsonyaira?

– Szüleink gyakorló keresztények voltak, így természetes volt, hogy elmentünk a templomba, majd otthon énekeltünk, és felolvastuk a Bibliából a karácsonyi történetet. Gyermekként természetesen az ajándékok is fontos szerepet játszottak. Mivel a karácsonyfát nálunk hat gyermek vette körül, valódi népünnepély volt ilyenkor; jó alkalom volt arra, hogy nézeteltéréseinket föloldjuk a megbocsátásban.

Egy nagyon konkrét élményem van: egyszer újév táján lángra kapott a karácsonyfánk. Az a gyertya, amelyik addig szelíden világított, egyszerre veszélyes tűzzé változott. Ez azt példázza nekem, hogy amit karácsonykor kapunk, azt azzal a szelídséggel kell továbbadnunk, amellyel Isten ebbe a világba megérkezett – a betlehemi jászolban fekve.

Szűcs Petra

HÍREK, KITEKINTÉS

New York, USA. A világméretű pénzügyi válsághoz a pünkösdista prédikátorok nagyban hozzájárultak – írja egy amerikai vallástörténész. Szerinte azzal a hamis evangéliummal buzdították híveiket, hogy csak vegyenek föl (gyakran mértéktelenül) kölcsönöket, hiszen Isten a szegényeknek a jóléthez igazgatja az útját.

Kabul, Afganisztán. Egy keresztény segélyszervezet dél-afrikai munkatársnőjét megölték a tálibok, mert angol szervezete „az evangéliumot prédikálta".

London, Nagy-Britannia. „Valószínűleg nincs is Isten. Ne aggódjék, élvezze az életet!" – ezzel a propagandaszöveggel kíván a Brit Humanista Unió a fővárosi autóbuszokban nyilvános vallásellenes kampányt indítani. Legfőbb támogatója az a *Richard Dawkins,* akinek *Isteni téveszme* című könyve a humanista unió „hittankönyvének" számít. A metodista egyház azonban szintén támogatja a mozgalmat, mert szerinte az emberek így legalább elgondolkoznak arról, hogyan is állnak hit dolgában.

Stuttgart, Németország. A német evangéliumi kereszténység (EKD) legismertebb segélyakciója, a „Kenyeret a világnak" csaknem ötvenéves fennállása alatt húszezer tervet valósított meg 1,8 milliárd euró értékben szerte a világon.

Rödelsee, Németország. A Communität Casteller Ring nevű evangélikus női közösség új vezetője *dr. Friederike Popp* orvos-pszichoterapeuta lett. A közösség 1950-ben a keresztény leánycserkészmozgalomból nőtt ki, és jelenleg negyven tagja van. Négy közülük Erfurtban, abban a kolostorban él és dolgozik, ahol a fiatal *Luther* is élt szerzetesként.

Wetzlar, Németország. Keresztény újságírók mozgalmat indítottak a reformáció ünnepének méltó megtartására. A reformáció hazájában ugyanis az ír pogányság egykori ünnepének amerikai változatát, a „halloweent" jobban ünneplik az emberek, mint a reformáció emléknapját, október 31-ét.

Moszkva, Oroszország. Az Orosz Ortodox Egyház négyévenként összeülő zsinata június végén tárgyalt a Megváltó Krisztus-katedrálisban. A zsinat 197 tagja közül 183 volt jelen, és először vehettek részt rajta külföldi (értsd: nyugati) ortodox püspökök is. Komoly ellentét, vita van közöttük a tekintetben, hogy az ortodox egyházak továbbra is tagjai legyenek-e az Egyházak Világtanácsának. *Alekszij* patriárka a tagság mellett van, a külföldi püspökök azonban ezt továbbra is elutasítják. A zsinat tagjait *Putyin* miniszterelnök is fogadta a Kremlben.

Medzsugorje, Bosznia-Hercegovina. *Vinko Puljic* kardinális bejelentette, hogy a Mária-jelenésekről elhíresült falut vatikáni vizsgálóbizottság készül meglátogatni. Feladata lesz mind a Mária-jelenéseknek, mind az ott dolgozó papok munkájának a felülvizsgálata. Már 1991-ben úgy vélte az akkori jugoszláviai római katolikus püspöki konferencia, hogy „az eddigi vizsgálatok alapján nem erősíthető meg a hiedelem", mely szerint Medzsugorjében „természetfeletti jelenségek és kinyilatkoztatások történtek volna".

Hamburg, Németország. Ezer, tizennégy év fölötti személyt kérdezett meg egy alapítvány kilenc országban arról, hogy mennyire fontos számukra a vallás. Az eredmények szerint azoknak az aránya – százalékokban kifejezve –, akik fontosnak tartják: olaszok 48, finnek 32, angolok és oroszok 31, magyarok 28, belgák 27, franciák 26, svájciak 25, németek 24 százalék.

Peking, Kína. A kínai keresztények száma messze túlszárnyalja a kommunista párt tagjaiét. Míg a párt hivatalosan 74 millió tagot tart nyilván, a keresztények számát több mint százmillióra becsülik. Sajnos a gyülekezetek igen nagy lelkészhiánnyal küzdenek.

Oslo, Norvégia. Fennállásának századik évfordulóját ünnepelte a fővárosi Gyülekezeti Teológiai Fakultás, amelynek jelenleg ezer hallgatója van. Ebben az intézményben képezték ki a Norvég Evangélikus Egyház lelkészeinek több mint egyharmadát. A nagy tekintélyű főiskolán római katolikus papképzést is lehetővé tesznek, bár a 4,8 millió norvég nyolcvanhat százaléka lutheránus, és csak négy százalékuk tartozik a római katolikus egyházhoz. Az ünnepség szónoka *Walter Kasper* római katolikus kardinális, a Pápai Egységtitkárság vezetője volt.

Vatikánváros. Magánkihallgatáson fogadta *XVI. Benedek* pápa az Evangélikus Német Bibliatársulat küldöttségét. Köszönetet mondott a társulatnak azért, hogy az elmúlt száz év alatt gondoskodott a minden keresztény felekezet számára fontos héber és görög nyelvű Bibliák nyomtatásáról és terjesztéséről.

Castel Gandolfo, Olaszország. Jézus-könyve 2. kötetének előkészítése végett tanulmányi konferenciára hívta össze a pápa közvetlen tanítványi körét. Vendégként kapott meghívást két tübingeni evangélikus teológus is, *Martin Hengel* és *Peter Stuhlmacher*. Mindketten előadást tartottak Jézus szenvedéséről és haláláról.

München, Németország. 1959 óta látogatják vízkeresztkor a római katolikus „Csillagénekes" gyerekek a családokat, hogy a világ szenvedésének enyhítésére adományokat gyűjtsenek. A 11 886 gyülekezetből a gyerekek idén csaknem negyvenmillió eurót gyűjtöttek.

Madrid, Spanyolország. Százötven római katolikus báziscsoport kiáltványban követeli az állam és az egyház következetesebb szétválasztásának komolyan vételét. Ez a kívánság elsősorban az 1979-ben a Vatikán és a kormány között megkötött konkordátum ellen irányul, amely a katolikus egyháznak monopolhelyzetet biztosít más felekezetekkel és vallásokkal szemben.

Washington, USA. A Vatikán teljes átszervezését követeli egy amerikai jezsuita lap egykori szerkesztője, *Thomas J. Reese.* Szerinte a legnagyobb szuverenitást élvező abszolút uralkodó is „megirigyelhetné" a pápát az általa jogtalanul gyakorolt hatalomért. Ő a legfelső törvényhozó, végrehajtó és ítélő hatalom az egyházban. Álláspontja szerint a vatikáni udvart egyszerű hivatallá kellene átalakítani, és szükségesnek látja, hogy tagjai ne lehessenek automatikusan püspökök, érsekek vagy kardinálisok. A püspököket ne a pápa, hanem a püspöki konferencia válassza, illetve maguk az országos egyházak. „Egyértelmű megsértése az államjogiságnak, ha egy kormány egyidejűleg vádat emel, kivizsgálást folytat, és az ítéletet is kimondja" – írja Reese, hiszen ez nem más, mint ha a rendőrséget államügyészséggel és bírósággal olvasztanánk össze.

Nairobi, Kenya. A svéd evangélikus misszióból 1948-ban szervezett lutheránus egyház és az 1968-ban hivatalosan elismert Kenyai Lutheránus Egyház közös nemzeti bizottságot hozott létre, hogy kettejük munkáját jobban összehangolja. Az első nyolcvanöt-, a második negyvenötezer lelket számlál.

Schleswig, Németország. Az ötvenhét éves *Gerhard Ulrichot* választották meg schelswig-holsteini püspökké. Elődje, *Knuth* püspök tizenhét évi szolgálat után vonult nyugdíjba. Az Észak-elbai Evangélikus Egyház ezentúl két püspöki körzetből áll majd. A másiknak Hamburgban *Maria Jepsen* a püspöke. Az egyháznak jelenleg 2,1 millió tagja van.

Rotterdam, Hollandia. A negyvenhét éves gyakorló muszlim *Ahmed Aboutaleb* lesz a város polgármestere. Már most különleges rendőri felügyelet alatt él, mert annak idején elítélte azokat a muszlimokat, akik a Mohamedet nevetségessé tevő filmrendezőt, *Theo van Goghot* meggyilkolták.

Neuendettelsau, Németország. 1886–1930 között dolgozott *Johann Flierl* felső-pfalzi misszionárius Pápua Új-Guineában. Tizennyolc missziói állomást szervezett, ahol huszonötezer bennszülött részesült a szent keresztségben. A pápuai evangélikus egyháznak jelenleg 815 ezer tagja van. Flierl születésének százötvenedik évfordulójára rendezett nagy ünnepséget a „Misszió az Egy Világért".

Összeállította: GI

Áldott karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kíván az Útitárs olvasóinak a Maek elnöksége és a felelős szerkesztő.

Rónay György

Betlehem

Minden megíratott.
A próféták megmondtak mindent jóelőre.
De a te anyai szíved még mindig nem hagyott föl a reménnyel.
A te szíved még mindig várt valamit.
Egy rést az örök Rendelésen,
amelyen a szeretet kiosonhat.

József már fáradt volt, ledőlt volna egy kapuboltba,
de te csak mentél házról házra, kapuról kapura,
és zörgettél és könyörögtél.
Nem magadért, hanem a Gyermekért,
hogy ne fázzék, ne szúrja szalma gyönge testét,
ahogy a próféták megírták.
Mert a te anyai szíved még mindig nem hagyott föl a reménnyel.

Hisz van-e telt pohár, melynek színén egy szirom el ne férne még?
Ház, hol egy terhes asszonynak ne jutna még hely?
Lobbant a lámpaláng, amint az érdes kéz kutatva fölemelte:
„Hé, ki dörömböl itt! Takarodjatok, koldusok! Nem csárda ez!"
A tárt kapun kidőlt a jó meleg s a zsíros sültek jószaga.
S egy kard villant: sokféle martalóc bitangol szerteszét ilyenkor,
s a bölcs polgár vigyáz a házra.

Betlehem bezárkózott, szíve kővé keményedett a félelemtől.
Mert azokban a napokban összeíratta a népét a Császár.
Elengedték a láncról a kutyákat, nagy szelindekek futkostak a hóban,
dühösen szimatoltak, szűköltek mint a lelkiismeret.
József nek fájt a lába, botjára támaszkodva baktatott
az érthetetlen éjszakában.

Az istálló felé, amely fölött már ott égett a Csillag.
A küszöbön megállt, hátrahőkölt a vastag trágyabűztől,
s tanácstalanul visszanézett.

Te már tudtad, hogy nincs segítség. Az emberek bezárták szívüket,
a Szeretet hiába könyörög, nem talál rajta rést.
Fájdalmak Emberét hozod világra nyomban, fájdalmak anyja vagy,
fájás nélkül szülő, amint a nyirkos szalmára lerogytál,
s öled végtelen távolából meghallottad a koldus Újszülött
didergő zokogását.

Giotto di Bondone: Jézus születése

ÚTITÁRS

Magyar evangéliumi lap
Megjelenik hatszor egy évben
Kiadja a Magyar Evangélikus Konferencia (Maek)
1088 Budapest, Puskin utca 12. (telefon: +36 1/338-2302)

Felelős kiadó: Prőhle Gergely elnök
Felelős szerkesztő: Szűcs Petra
(telefon: +36 20/824-8854, e-mail: szucspetra@freemail.hu)
Megrendelés, információ: Zászkaliczky Pál (e-mail: maek@lutheran.hu)

A lap ingyenes, a nyomda- és postaköltségre adományokat kérünk és elfogadunk.
Bankszámla: Magyar Evangélikus Konferencia, Budapest, Raiffeisen Bank
Bankszámlaszám (belföldről): 12010886-00146767-00100002
(külföldről) IBAN: HU 43 1201 0886 0014 6767 0010 0002
SWIFT: UBRTHUHB